

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 1/2008 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation

Till kommunikationsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 27 november 2007 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (RP 158/2007 rd) till kommunikationsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att förvaltningsutskottet ska lämna utlåtande till kommunikationsutskottet.

- konsultativ tjänsteman Juha Perttula, kommunikationsministeriet
- polisinspektör Arto Hankilanoja och överinspektör Silja Hallenberg, inrikesministeriet
- dataombudsman Reijo Aarnio
- datasäkerhetsexpert Pasi Hänninen, Kommunikationsverket
- juridisk chef Marko Lahtinen, FiCom ry
- professor Tuomas Ojanen.

Sakkunniga

Utskottet har hört

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitieministeriet
- centralkriminalpolisen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation ska ändras. De tjänsteföretag som är skyldiga att göra en televerksamhetsanmälan åläggs att lagra kommunikationsuppgifter i tolv månaders tid. Lagringskyldigheten gäller bl.a. uppgifter om vem som har ringt ett samtal eller skickat ett e-postmeddelande och när detta har skett. Lagringsskyldigheten utsträcker sig inte till innehållet i meddelandena. Uppgifterna ska lagras för myndigheternas behov och i synnerhet för behov i samband

med utredning av brott. De föreslagna ändringarna gäller enbart lagring av uppgifterna. Utnyttjandet av uppgifterna och myndigheternas rätt att få information bestäms alltså i enlighet med andra, gällande nationella bestämmelser. Den myndighet för vars behov uppgifterna lagras ska svara för de extra kostnader som lagringen medför för teleföretagen.

Dessutom föreslår regeringen vissa lagtekniska ändringar.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Förslagen i propositionen avser att nationellt genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 24/2006/EG.

Enligt lagförslaget ska de tjänsteföretag som är skyldiga att göra en televerksamhetsanmälan, nedan tjänsteföretag, lagra vissa uppgifter om elektronisk kommunikation i tolv månader. Lagringsskyldigheten gäller inte innehållet i meddelandena eller identifieringsuppgifter som samlas vid bläddring på webbsidor. Uppgifterna lagras för myndigheternas behov, särskilt för att myndigheterna ska kunna utreda brott. Den myndighet för vars behov uppgifterna lagras ska stå för de extra lagringskostnaderna.

Lagförslaget har, såvitt utskottet kan se, upprättats i överensstämmelse med direktivet och inom de nationella marginaler direktivet medger. Det främsta syftet med propositionen är att underlätta för polisen och andra myndigheter genom att tillåta att vissa uppgifter som tjänsteföretagen fått lagras för myndighetsbehov. Efter hand som elektronisk kommunikation vunnit terräng har också uppgifterna om kommunikationen fått en allt större betydelse exempelvis i utredningen av brott.

Utskottet vill poängtera att de föreslagna reglerna bara gäller lagring av uppgifter. Myndigheterna rätt att få tillgång till uppgifter, alltså den rätt utifrån vilken de lagrade uppgifterna får användas, bestäms enligt särskilda nationella bestämmelser. Myndigheters rätt att få uppgifter måste alltså även framöver vara förankrad i lag.

Förvaltningsutskottet och grundlagsutskottet har i sin tolkningspraxis ansett det viktigt att det föreskrivs åtminstone om registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, de tillåtna användningsändamålen inklusive uppgifternas tillförlitlighet, förvaringstiden och rättssäkerheten för de registrerade. Dessutom ska regleringen av dessa faktorer på lagnivå vara heltäckande och detaljerad. Skyddet för personuppgifter har enligt utskottets mening beaktats

på korrekt sätt i propositionen. Utskottet understryker att systemet måste vara förenat med höga säkerhetskrav.

En synnerligen viktig bestämmelse är den som säger att ett tjänsteföretag som är skyldigt att lagra uppgifter ska komma överens om lagringen med inriksministeriet innan skyldigheten fullgörs. De myndigheter för vars behov uppgifterna lagras måste absolut ges möjlighet att tänka igenom om lagringen är förenlig med deras behov innan lagringen inleds. Bestämmelsen är också såtillvida betydelsefull att den ålägger den myndighet för vars behov lagringen sker att stå för de extra lagringskostnaderna.

Tekniska applikationer som behövs för lagringen av identifieringsuppgifter, ett nytt tekniskt uppföljnings- och rapporteringssystem för statistikrapportering till Europeiska kommissionen samt en större arbetsbörda till följd av det tekniska genomförandet och underhållet bedöms generera kostnader. Enligt propositionsmotiven kommer investeringskostnaderna till följd av regleringen att bli 5–8 miljoner euro i Finland och de årliga driftskostnaderna cirka 10 procent av investeringskostnaderna. Utskottet vill påpeka att det inte är helt lätt att bedöma vilka kostnadseffekterna blir för respektive myndigheter och därmed att lägga upp en budget.

Utskottet anser det nödvändigt att man ger akt på hur direktivet och lagen genom vilken direktivet genomförs fungerar. När utskottet behandlade direktivet efterlyste det en regelbunden utvärdering av direktivet (FvUU 2/2006 rd — U 52/2005 rd). Nyttan med att lagra uppgifter för utredning, avslöjande och åtal av allvarliga brott och konsekvenserna för bl.a. integritetsskyddet bör kunna bedömas i fortsättningen för att det ska bli klart om målen med lagringsskyldigheten har nåtts. I det sammanhanget finns det anledning att ta upp bl.a. lagringstiderna och om de lagrade uppgifterna är nödvändiga, kostnaderna för lagringen också viktigt att dataskyddsmyndigheterna kopplas till utvärderingen.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet föreslår

att lagförslaget godkänns och

*att kommunikationsutskottet beaktar det
som sägs ovan.*

Helsingfors den 15 februari 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tapani Tölli /cent
vordf. Tapani Mäkinen /saml
medl. Thomas Blomqvist /sv
Maarit Feldt-Ranta /sd
Heli Järvinen /gröna
Elsi Katainen /cent
Timo Korhonen /cent
Valto Koski /sd

Outi Mäkelä /saml
Petri Pihlajaniemi /saml
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Lenita Toivakka /saml
Unto Valpas /vänt
Tuula Väättäinen /sd
ers. Markku Pakkanen /cent
Veijo Puhjo /vänt.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.